

CONSILIUL LEGISLATIV

Exemplar nr. 153 / 7.4.2026

Exemplar nr. 269 / 20.04.2026

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului (b153/12.03.2026), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/1241/16.03.2026 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D236/17.03.2026,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea și completarea unor dispoziții ale Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit *Expunerii de motive*, intervenția legislativă preconizată este argumentată prin faptul că „Observațiile finale ale Comitetului ONU pentru Drepturile Copilului (...) și-a exprimat îngrijorarea că introducerea conceptului de «alienare parentală» (respectiv înstrăinare părintească așa cum a fost adaptată și definită în legislația noastră) nu are o definiție clară, motiv pentru care poate fi utilizat abuziv în litigii de custodie, cu impact negativ asupra bunăstării copilului și a evaluării interesului superior. Trebuie observat că în acest context, Comitetul a recomandat abrogarea legată de acest concept. (...) În acest cadru, proiectul de lege propune înlocuirea sintagmei «înstrăinare părintească» cu sintagma «sabotajul relațiilor de atașament ale copilului» precum și

ajustarea terminologiei aferente în toate dispozițiile în care apare conceptul, în Legea nr. 272/2004, cu accentul mutat de pe manifestările copilului, pe conduita deliberată și verificabilă a adultului. Reglementarea legislativă actuală vizează preponderent relația dintre copil și părinții săi, fără a lua în considerare în mod explicit și sistematic sfera mai largă a relațiilor de atașament pe care copilul le dezvoltă în mod firesc pe parcursul creșterii sale. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în mod constant că art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului protejează viața de familie în sens larg, incluzând relațiile dintre copil și bunici sau alte persoane cu rol familial stabil”.

2. Propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. p) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea prevederilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Precizăm că din cuprinsul *Expunerii de motive* nu reiese ca soluțiile preconizate să fi fost precedate de o temeinică fundamentare, nefiind respectate prevederile art. 31 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, Expunerea de motive nu respectă structura instrumentului de prezentare și motivare, prevăzută la art. 31 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nefiind prezentate, printre altele, informații referitoare la consultările derulate în vederea elaborării propunerii, organizațiile și specialiștii consultați, precum și recomandările primite. De asemenea, instrumentul de prezentare și motivare nu conține informații privind concluziile studiilor, lucrărilor de cercetare, evaluărilor statistice sau măsurile de implementare.

5. Menționăm că, potrivit prevederilor art. 7 alin. (3¹) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *„Propunerile legislative, proiectele de legi și celelalte proiecte de acte normative vor fi însoțite, în mod obligatoriu, de o evaluare preliminară a impactului noilor reglementări asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”*.

Precizăm că evaluarea preliminară a impactului noilor reglementări asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului reprezintă un set de activități și proceduri realizate cu scopul de a asigura o fundamentare adecvată a inițiativelor legislative, în vederea, atât a evaluării impactului legislației specifice în vigoare la momentul

elaborării proiectului de act normativ, cât și a evaluării impactului politicilor publice pe care proiectul de act normativ le implementează.

În considerarea impactului propunerii legislative asupra drepturilor și libertăților copiilor, sugerăm a se analiza utilitatea unei *evaluări preliminară a impactului reglementărilor propuse asupra drepturilor și libertăților fundamentale* ale acestora.

6. La articolul unic partea introductivă, pentru a reflecta în mod corect intervențiile legislative ce vizează Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sintagma „se modifică după cum urmează” trebuie redată sub forma „se modifică și se completează după cum urmează”.

7. În cuprinsul părților dispozitive aferente **pct. 1 - 20**, sintagma „va/vor avea următorul conținut” va fi redată sub forma „va/vor avea următorul **cuprins**”.

8. La pct. 2, la partea dispozitivă, pentru concizia normei, sintagma „literele h), i) și j)” va fi redată sub forma „literele **h - j**)”.

La textul propus pentru **art. 4 lit. h)**, referitor la definiția sabotajului relațiilor de atașament, precizăm că, acesta vizează perturbarea sau subminarea nejustificată a relației copilului nu numai cu părinții săi ci și cu „cu orice persoană față de care acesta a dezvoltat sau poate dezvolta relații stabile de atașament”.

Precizăm că prin această formulare, fără delimitarea categoriilor de persoane cu care copilul poate dezvolta relații stabile de atașament, norma este de natură a contraveni principiul interesul superior al copilului, consacrat de art. 263 din Legea nr. 287/2009 privind Codul Civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cadrul legislativ actual instituind prezumția conform căreia protecția intereselor copilului revine, cu prioritate, părinților, numai în lipsa posibilității de exercitare a autorității părintești de către aceștia, legea prevede măsuri precum instituirea tutelei sau alte măsuri de protecție specială.

Față de aspectele anterior precizate, această formă de violență psihologică asupra copilului ar putea fi determinată, de exemplu, prin raportare la posibilitatea perturbării dreptului copilului de a menține legături personale cu părinții, în considerarea art. 262 alin. (2) din Legea nr. 287/2009, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia „*Copilul care nu locuiește la părinții săi sau, după caz, la unul dintre ei are dreptul de a avea legături personale cu aceștia. Exercițiul acestui drept nu poate fi limitat decât în condițiile prevăzute de lege, pentru motive temeinice, luând în considerare interesul superior al copilului*”.

De altfel, cadrul normativ actual permite menținerea relațiilor personale ale copilului cu anumite categorii de persoane, astfel potrivit art. 17 din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „Copilul are dreptul de a menține relații personale și contacte directe cu părinții, rudele, precum și cu alte persoane față de care copilul a dezvoltat legături de atașament. Copilul are dreptul de a-și cunoaște rudele și de a întreține relații personale cu acestea, precum și cu alte persoane alături de care copilul s-a bucurat de viața de familie, în măsura în care acest lucru nu contravine interesului său superior. *Nicio persoană nu poate împiedica relațiile personale ale acestuia cu bunicii, frații și surorile ori cu alte persoane alături de care copilul s-a bucurat de viața de familie decât în cazurile în care instanța decide în acest sens, apreciind că există motive temeinice de natură a primejdiei dezvoltarea fizică, psihică, intelectuală sau morală a copilului*”.

Așadar, este necesară delimitarea strictă a categoriilor de persoane cu care copilul poate dezvolta relații stabile de atașament din perspectiva incidenței dispozițiilor propuse referitoare la sabotajului relațiilor de atașament.

Totodată, sintagma „cu un alt părinte” nu răspunde criteriilor de claritatea a textului normativ, fiind necesar ca acesta să vizeze unul sau ambii părinți.

9. La **pct. 4**, în textul propus pentru **art. 17 alin. (4)**, pentru rigoarea exprimării, sugerăm ca enunțul „în sensul art. 4 lit. h)” să fie redat sub forma „**astfel cum este definit la art. 4 lit. h)**”, observație valabilă pentru toate situațiile asemănătoare din proiect.

10. La **pct. 5**, în textul propus pentru **art. 18 alin. (3¹) lit. a)**, sintagma „ia în considerare” nu răspunde cerințelor de claritate și predictibilitate cerute de normele de tehnică legislativă, fiind necesar ca norma să fie redactată de așa natură încât să poată fi aplicată.

11. La **pct. 6**, partea dispozitivă vizează modificarea art. 20 **alin. (1) lit. a)**, dar alin. (1) nu cuprinde litere, fiind vizat în fapt art. 20 **alin. (2) lit. a)**, astfel încât este necesară reformularea expresiei „alineatul (1)” și redarea acesteia sub forma „alineatul (2)”.

În textul propus pentru **art. 20 alin. (2) lit. a)**, pentru rigoarea redactării, propunem inserarea termenului „**dispozițiilor**” în cadrul sintagmei „potrivit dispozițiilor alin. (3) - (7)”, observație valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.

Referitor la expresia „ducerea și aducerea copilului la începutul și la sfârșitul perioadelor programului de relații personale reprezintă o obligație comună și reciprocă a ambilor părinți, niciun părinte neputând

invoca neexecutarea obligației celuilalt pentru a justifica propria neexecutare”, apreciem că instanța de judecată este cea în măsură să stabilească sarcina de a duce și a aduce copilul la începutul și, respectiv, la sfârșitul perioadelor programului de relații personale în funcție de circumstanțele particulare ale fiecărei spețe.

Referitor la penalitățile de întârziere impuse persoanei care nu respectă dispozițiile privitoare la stabilirea locuinței copilului sau la programul de menținere a relațiilor personale ale copilului, semnalăm și existența art. 912 al Legii nr.134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ce privește executarea măsurilor privitoare la minori prevăzute într-un titlu executoriu, cum sunt stabilirea locuinței minorului, darea în plasament, înapoierea minorului de către persoana care îl ține fără drept, exercitarea dreptului de a avea legături personale cu minorul, articol care stabilește aplicarea de penalități de către instanța de executare în condițiile art. 906 din același act normativ.

12. La pct. 8, la textul propus pentru art. 20 alin. (4), referitor la ipoteza juridică potrivit căreia „Deschiderea contului prevăzut la alin. (3) se realizează de către instituția de credit în baza hotărârii judecătorești de stabilire a penalităților, fără a fi necesară îndeplinirea nici unei formalități privind reprezentarea legală a minorului. Orice operațiune ulterioară asupra contului se realizează exclusiv în baza încheierilor executorii emise de instanța de tutelă competentă”, precizăm că actele juridice ale minorului se încheie, în numele acestuia, de către reprezentantul său legal, părinții/reprezentanții legali sunt cei care administrează bunurile copilului și îl reprezintă în actele civile. Instanța de tutelă are rolul de a supraveghea și autoriza actele care depășesc administrarea obișnuită, nu de a înlocui reprezentantul legal.

Astfel, potrivit art. 43 alin. (2) din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare „Pentru cei care nu au capacitate de exercițiu, actele juridice se încheie, în numele acestora, de reprezentanții lor legali, în condițiile prevăzute de lege”, observație relevantă sub aspectul încheierii unui contract bancar precum depozitul bancar (art. 2191 din același act normativ).

De asemenea, potrivit art. 501 și 502 din același act normativ *părinții/tutorele au dreptul și îndatorirea de a administra bunurile copilului lor minor, precum și de a-l reprezenta în actele juridice civile ori de a-i încuviința aceste acte, după caz. După împlinirea vârstei de 14 ani minorul își exercită drepturile și își execută obligațiile singur, în*

condițiile legii, însă numai cu încuviințarea părinților și, după caz, a instanței de tutelă.

O situație frecventă este cea în care instanța dispune deschiderea contului pe numele minorului, dar cu o clauză de indisponibilizare.

Nici din punct de vedere logistic instanța nu poate realiza în mod direct administrarea conturilor respective.

13. La **pct. 13**, partea dispozitivă vizează modificarea a două alineate din cuprinsul unui articol alcătuit din trei subdiviziuni. În măsura în care corespunde intenției inițiatorilor, soluția legislativă ar putea viza întregul articol, având următoarea redactare:

„13. Articolul 89 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

Subsecvent s-ar reda textul alin. (1) nemodificat, urmat de textele propuse pentru celelalte două alineate, urmând ca tot ansamblul articolului să fie marcat cu abrevierea „**Art. 89**”.

Un alt caz asemănător ar putea fi și cel de la **pct. 14**, a cărei parte dispozitivă are în vedere modificarea **art. 90 alin. (1)**.

14. La **pct. 15**, partea dispozitivă vizează modificarea alin. (1) și (2) ale art. 96, respectivul articol fiind alcătuit doar din cele două alineate, în consecință partea dispozitivă va fi reformulată, astfel:

„15. Articolul 96 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

De asemenea, textul trebuie marcat cu forma abreviată „**Art. 96**”, observație aplicabilă și pentru articolele modificate în întregime, corespunzătoare **părților dispozitive ale pct. 16, 19 și 20**.

15. La **pct. 16**, în textul prevăzut pentru **art. 99**, sintagma „**în condițiile legii**” are caracter vag, fiind necesară respectarea art. 50 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care dispun faptul că, *dacă norma la care se face trimitere este cuprinsă în alt act normativ, este obligatorie indicarea titlului acestuia, a numărului și a celorlalte elemente de identificare*, observația valabilă și pentru sintagma „**potrivit legii**” de la **pct. 18**, în textul prevăzut pentru **art. 101 alin. (1)**.

16. La **pct. 20**, în textul prevăzut pentru **art. 140¹ alin. (3) lit. a)**, pentru rigoarea exprimării, propunem scrierea sintagmei „modalitățile prevăzute de art. 18 alin. (1) lit. c) și g)” sub forma „modalitățile prevăzute la art. 18 alin. (1) lit. c) și g)”.

PRESEDINTE

Florin IORDACHE

București

Nr. 326/06.04.2026